

Канд. психол. наук Крупський О. П., Балачіна Є. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ КРИЗИ

Молодь завжди є двигуном прогресу. Саме тому держава створює багато умов для розвитку молодого покоління, формуючи відповідну молодіжну політику. І саме тому, молоді спеціалісти легше змінюють як роботу, так і місце праці, країну, континент [8]. Війна в Україні внесла суттєві корективи в життя населення та веденні політики, але попри всі проблеми та обмеження запланована робота продовжується. 24 лютого 2022 року в Україні було запроваджено воєнний стан [3]. Це наклало свій відбиток на специфіку роботи державних органів, установ та організацій, які безпосередньо співпрацюють з населенням. Проте, молодіжні центри, ефективна робота яких вибудовувалась протягом багатьох років, і надалі займаються просуванням молодіжної політики, але, адаптувавшись до нових умов, змінили пріоритети та напрями діяльності.

Станом на 24 лютого 2022 року, в Україні працювало понад 300 центрів та просторів для молоді. Проте, за період дії воєнного стану їх кількість значно скоротилася. Станом на початок липня поточного року функціонують 121 молодіжні центри, проте з суттєвими змінами в їх роботі. Ще 30 об'єктів неможливо використовувати через руйнування, а 60 взагалі знаходяться на окупованих територіях [5].

Спільнота молодіжних центрів України на початку березня 2023 року долучилася до програми Благодійної організації «Благодійний фонд «СпівДія»». «Молодіжний центр – це позитивне середовище, яке сприяє особистісному та професійному розвитку молоді через різні напрями молодіжної роботи (неформальна освіта, національно-патріотичне виховання, популяризація здорового способу життя, молодіжне підприємництво, волонтерство, мобільність молоді)» [2, с. 71]. «СпівДія» – це волонтерська Р2Р-платформа, яка ініційована за підтримки Координаційного штабу з гуманітарних та соціальних питань Офісу Президента України. Оскільки в період повномасштабного вторгнення країни-агресора на територію України та проведенням активних військових дій Дніпропетровська область приймає біженців з інших регіонів України: Харкова,

Херсона, Донецька, Луганська, Запоріжжя, то молодь міста Дніпра, що об'єднав Молодіжний центр Дніпра долучилися до волонтерського об'єднання «СпівДія». На базі Комунального підприємства «Молодіжний центр Дніпра» Дніпровської міської ради з 16 березня 2022 року розпочав свою роботу «СпівДія Хаб-Дніпро». Щотижня, зусиллями Хабу оброблюється більше 5000 заявок, формується та відправляється близько 10 000 продуктових наборів для потребуючих осіб, зазначені об'єми роботи для цивільного населення, що постраждало від збройного вторгнення країни-агресора. Самовіддана та невтомна праця волонтерів та команди Молодіжний центр забезпечує тисячі людей їх конституційним правом на життя, яке перманентно намагається відняти наш спільний ворог [1].

За період функціонування команда «СпівДія Хаб Дніпро» налагодила базові процеси роботи, логістику та кадровий резерв Хабу, у результаті чого була сформована команда з 200 волонтерів. Об'єднання включає у себе як молодь Дніпра, так і молодь з числа ВПО. Спільна діяльність сприяла зменшенню ідеологічних та ціннісних розбіжностей між молоддю з-поміж ВПО та місцевою молоддю; інтеграції молоді з-поміж ВПО в соціальну активність та життя громади з метою побудови соціальної стійкості, згуртованості та солідарності молоді. Зокрема, за час роботи Хабу було опрацьовано понад 65 000 заявок, а це понад 190000 людей, що отримали допомогу. Щотижня Хаб отримує нові вантажі з гуманітарною допомогою, що є можливим завдяки ефективній комунікації з 29 донорами [1].

Досвід молодіжного центру м. Дніпра демонструє динамічні зміни у молодіжній роботі. Враховуючи велику тривожність, моральний та психічний стан молоді, необхідна активізація молодіжних центрів. Державою робляться кроки в напрямку посилення такої роботи на більш безпечних територіях.

Відтак відповідно до Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки за напрямом «Сфера молодіжної політики» є три етапи покращення роботи з молоддю [4]. Перший етап було завершено в кінці 2022 року та його основною метою було створення безпечного та сприятливих умов для подальшого життя, розвитку власної особистості, самовдосконалення та професійної діяльності в Україні.

Другий етап (січень 2023 року – грудень 2025 року) буде націлено на збільшення участі молоді в питаннях відбудови нашої держави. На третьому

етапі (січень 2026 року – грудень 2032 року) планується якомога більше залучити представників молоді у громадське життя, відповідно до рекомендацій Європейського Союзу, Ради Європи і ООН та їхньої участі у європейській програмах для інтеграції у європейську молодіжну спільноту [4].

Враховуючи умови, що виникли та динамічну зміну потреб молоді, молодіжним працівникам необхідно виокремити наступні тенденції розвитку молодіжної роботи в період кризи:

1) сприяння створенню соціально-культурної близькості молоді з-поміж ВПО з приймаючою громадою (спільна мова, культурні, етнічні традиції) та зниження рівня дискримінації;

2) розвиток інноваційних напрямків роботи з молоддю: психосоціальна підтримка; кар'єрне консультування, пошук роботи та профорієнтація; медіаграмотність, кібергігієна та протидія кібербулінгу;

3) налагодження партнерських зв'язків між державним, громадським і приватним секторами;

4) забезпечення інклюзивного підходу;

5) популяризація та розширення волонтерського руху.

Також ми спостерігаємо як у реальному часі національні культурні цінності починають впливати на робочі цінності покоління Z, що підтверджено і працями європейських вчених [7], та є необхідною умовою становлення економічної культури молодого фахівця [6].

У підсумку зазначимо, що продовження здійснення молодіжної політики має вибудовуватись на переформатуванні існуючих планів роботи, які були прийняті до війни. Впровадження заходів щодо патріотичного виховання молоді, створення дозвілля та залучення до громадської роботи в період війни буде поступово формувати нові ідейні погляди представників молодого покоління. Молодіжні центри та рухи мають стати опорою молоді, яка не розуміє як і в чому їй розвиватись.

Список використаних джерел:

1. Комунальне підприємство «Молодіжний центр Дніпра» Дніпровської міської ради. URL: <http://surl.li/bqxpg> (дата звернення 10.01.2023).
2. Левченко, Н. Молодіжний центр у контексті розвитку молодіжної роботи. *Ввічливість. Humanitas*, 2020 С. 67-73. <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.1.10>.

3. Про введення воєнного стану в Україні. Указ Президента України, 24.02.2022 р. №64/2022, База даних «Законодавство України», URL: <http://surl.li/bqxpqg>. (дата звернення 10.01.2023).
4. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки та внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 р. №579. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://surl.li/cnatw>. (дата звернення 10.01.2023).
5. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Молодь та спорт». Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Липень 2022 року. 1-13 URL: <http://surl.li/ehliy>. (дата звернення 10.01.2023).
6. Стасюк, Ю.М. Формування економічної культури молодого фахівця. *Особистість у просторі культури*: Матеріали Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму. 2009. С. 100-102.
7. Aldjic, K., & Farrell, W. Work and Espoused National Cultural Values of Generation Z in Austria. *European Journal of Management Issues*. 2022, 30(2), P. 100-115. <https://doi.org/10.15421/192210>.
8. Sardak, S., Shymanska, K., Girman, A., Krupskyi, O. International youth migration: features, tendencies, regulation prospects. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2021, 30(2), P. 365-378. <https://doi.org/10.15421/112133>.

Канд. психол. наук Крупський О. П., Левенець А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ
В НЕПРИБУТКОВИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ
НА ПРИКЛАДІ ГО «ДУЇТ»**

За даними Міністерства юстиції України [5], станом на 1 лютого 2022 року, зареєстровано більше 125 тисяч неприбуткових громадських організацій (НГО) в Україні. Однак багато з них можуть бути неактивними або не функціонувати взагалі. Але тенденція збільшення кількості чітко простежується на графіку (рис. 1).

Як бачимо, неприбутковий сектор в Україні знаходиться в стані активного розвитку, і кількість НГО зростає з кожним роком. Також варто зазначити, що різноманітність цих організацій дуже велика, від благодійних організацій до професійних спілок і громадських об'єднань.

Тему неприбуткових організацій досліджували такі вчені як Гілета О.П. [1], Дуднева Ю.Е. із колегами [3], Гудзь П.В. та Скоробогата Ю.Р [2], М. Ботс [7] та інші. Прийняття управлінських рішень в неприбуткових громадських організаціях України може мати свої особливості, порівняно з прийняттям рішень в